

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/105/2025
Identifikačné číslo spisu:	1120207698
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1120207698.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu TRENTEx Trenčín, spol. s r. o., Trenčín, Gen. M. R. Štefánika 3056, IČO: 34 097 155, zastúpený Škubla & Partneri s.r.o., Digital park II, Bratislava, Einsteinova 25, IČO: 36 861 154, proti žalovanej Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Bratislava, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-20C/21/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2025 sp. zn. 3Co/128/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Bývalý Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 03. mája 2023 č. k. 20C/21/2020 - 418 žalobu žalobcu zamietol (výrok I.), a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v daňovom priznaní k dani z emisných kvót zo dňa 08. 06. 2012 žalobca za zdaňovacie obdobie od 01. 01. 2011 do 31. 12. 2011 vyčíslil daň na úhradu v sume 25.048 eur.

1.2. Súdny dvor EÚ vo veci C-302/17, PPC Power a.s. c/a Finančnému riaditeľstvu SR, Daňovému úradu pre vybrané daňové subjekty rozsudkom zo dňa 12. 04. 2018 rozhodol, že smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. 10. 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá zdaňuje bezodplatne pridelené emisné kvóty skleníkových plynov, ktoré podniky podliehajúce systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov predali alebo nevyužili, vo výške 80 % ich hodnoty.

1.3. Žiadosťou o vrátenie neoprávnene zaplatenej dane z emisných kvót za rok 2011 a priznanie úroku z

oneskoreného vrátenia preplatku na dani z emisných kvót za rok 2011 zo dňa 20. 05. 2019 žalobca požiadal Daňový úrad Trenčín, na základe vyššie citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, o vrátenie neoprávnené zaplatenej dane z emisných kvót za rok 2011, resp. preplatku na dani a priznanie úroku z oneskoreného vrátenia preplatku na dani, a to preplatku v sume 25.048 eur a úroku z oneskoreného vrátenia preplatku, ktorý predstavuje sumu určenú ako súčet

- úroku 10% p.a. od 16. 10. 2013 do zaplattenia zo sumy 11.366,30 eur,
- úroku 10% p.a. od 28. 10. 2013 do zaplattenia zo sumy 983,40 eur,
- úroku 10% p.a. od 04. 11. 2013 do zaplattenia zo sumy 141,04 eur,
- úroku 10% p.a. od 18. 11. 2013 do zaplattenia zo sumy 850 eur,
- úroku 10% p.a. od 29. 11. 2013 do zaplattenia zo sumy 1.341,60 eur,
- úroku 10% p.a. od 06. 12. 2013 do zaplattenia zo sumy 8.599,20 eur,
- úroku 10% p.a. od 16. 12. 2013 do zaplattenia zo sumy 833,19 eur,
- úroku 10% p.a. od 24. 01. 2014 do zaplattenia zo sumy 57,74 eur,
- úroku 10% p.a. od 28. 01. 2014 do zaplattenia zo sumy 875,53 eur.

1.4. Dňa 06. 03. 2020 bola medzi Slovenskou republikou v zastúpení Ministerstvom financií Slovenskej republiky a žalobcom uzatvorená Dohoda o mimosúdnom vyrovnaní. Účelom tejto dohody bolo čiastočné vysporiadanie nárokov žalobcu voči Slovenskej republike uplatnených v žiadosti o predbežnom prerokovaní. Strany tejto dohody sa dohodli na čiastočnom usporiadaní nárokov uplatnených v predbežnom prerokovaní, a to v časti týkajúcej sa sumy 25.048 eur, predstavujúcej zaplattenú daň z emisných kvót, ktorú sa Ministerstvo financií SR zaviazalo uhradiť na účet žalobcu do desiatich dní odo dňa účinnosti dohody s tým, že zo strany Ministerstva financií SR neuznané nároky žalobcu týkajúce sa uplatnených úrokov nie sú touto dohodou dotknuté. Dohoda mala nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia, pričom Ministerstvo financií SR sa zaviazalo zverejniť dohodu nasledujúci pracovný deň po jej podpise.

1.5. V nadväznosti na uvedenú Dohodu o mimosúdnom vyrovnaní bola dňa 18. 03. 2020 pripísaná na účet žalobcu od Ministerstva financií SR suma 25.048 eur.

1.6. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca zaplatil za rok 2011 daň z emisných kvót v celkovej výške 25.048 eur. Daňový úrad Trenčín odmietol na základe rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 12. 04. 2018 vo veci C-302/17 a v nadväznosti na písomnú žiadosť žalobcu zo dňa 20. 05. 2019 daň z emisných kvót a úrok z oneskorene vrátenej dane žalobcovi vrátiť. Dňa 03. 09. 2019 požiadal žalobca Ministerstvo financií SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a v rámci predbežného prerokovania nároku bola medzi stranami dňa 06. 03. 2020 uzatvorená Dohoda o mimosúdnom vyrovnaní, na základe ktorej bola dňa 18. 03. 2020 na účet žalobcu poukázaná suma 25.048 eur zodpovedajúca žalobcom uhradenej dani z emisných kvót za rok 2011. Predmetom dohody neboli žalobcom uplatnené úroky z oneskorene vrátenej dane, ktoré si preto žalobca uplatnil ako škodu v predmetnom konaní aj spolu s príslušným úrokom z omeškania.

1.7. Žalobca v konaní za porušenie úniovej normy, ktorá priznáva práva pre fyzické a právnické osoby a zakladá povinnosti pre členský štát, označil nesprávnu aplikáciu smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. 10. 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES. Samotné porušenie práva Európskej únie nebolo v konaní sporné, keďže toto bolo deklarované rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 12. 04. 2018 vo veci C-302/17, PPC Power a.s. c/a Finančnému riaditeľstvu SR, Daňovému úradu pre vybrané daňové subjekty, ktorým bol vyslovený rozpor vnútroštátnej právnej úpravy zdaňujúcej bezodplatne pridelené emisné kvóty skleníkových plynov so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES.

Na základe uvedeného tak mal súd za naplnený jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu. Ďalšou podmienkou, ktorej kumulatívne splnenie predpokladá vznik žalobcom uplatneného nároku voči žalovanej, je existencia škody.

1.8. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil nárok na zaplattenie sumy 15.904,12 eur zodpovedajúcej výške úroku z oneskoreného vrátenia dane (počítaného od zaplattenia dane do jej vrátenia), ktorý žalovaná odmietla uhradiť v režime zákona č. 514/2003 Z. z. dôvodiac, že úrok z oneskorene vrátenej dane je len formou kompenzácie za nemožnosť disponovať daňou (daňovoprávnym národom), avšak nie škodou v zmysle citovaného zákona. Žalovaná v rámci procesnej obrany na podporu svojej argumentácie zároveň poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/16/2005 zo dňa 31. 05.

2005 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/136/2009 zo dňa 28. 02. 2011. Spornou otázkou v konaní teda bola právna povaha žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku z oneskoreného vrátenia dane.

1.9. Súd na základe vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žalobe žalobcu na náhradu škody nie je možné vyhovieť, nakoľko žalobca nepreukázal vznik tvrdenej škody. Súd sa v tomto smere stotožnil s procesnou obranou žalovanej, keď dospel k záveru, že úrok z oneskoreného vrátenia dane z emisných kvót za rok 2011 nepredstavuje škodu žalobcu, ale je daňovým nárokom v zmysle Daňového poriadku, o ktorom rozhoduje správny orgán ako správca dane, prípadne súd v rámci správneho súdnictva. Ako bolo uvedené vyššie, v konaní nebolo sporné, že vnútroštátna právna úprava zdaňujúca emisné kvóty zo skleníkových plynov platná v roku 2011 bola v rozpore s právom Európskej únie, dôsledkom čoho bola skutočnosť, že suma 25.048 eur, uhradená žalobcom ako daň z emisných kvót za rok 2011, bola uhradená nad rámec jeho daňovej povinnosti (daňový preplatok). Žalobca si ako škodu v predmetnom konaní uplatnil sumu zodpovedajúcu výške úroku z daňového preplatku podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku. Súd sa s takýmto postupom žalobcu nestotožnil, keď úrok z oneskorene vrátenej dane uplatnený žalobcom v tomto konaní nemožno považovať za skutočnú škodu, t. j. zmenšenie existujúceho majetkového stavu žalobcu, ani za ušlý zisk, t. j. očakávané nerozmnoženie jeho majetkových hodnôt. V prípade úroku z daňového preplatku ide o osobitný nárok daňového subjektu voči správcovi dane, ktorého právny rámec je obsiahnutý v Daňovom poriadku. Účelom tohto inštitútu je iniciovať správcu dane k čo najskoršiemu vráteniu daňového preplatku, resp. následne prostredníctvom tohto úroku odškodniť daňový subjekt za porušenie povinností a zákonom stanovených lehôt zo strany správcu dane. Úrok z daňového preplatku je teda formou kompenzácie daňovému subjektu za nemožnosť disponovať s neoprávnene zadržíavanými finančnými prostriedkami (daňou). V prejednávanej veci bolo nepochybné, že k porušeniu práva Európskej únie došlo, čo ostatne konštatoval aj Súdny dvor EÚ, zároveň však v súlade s tzv. zásadou procesnej autonómie je každý členský štát oprávnený stanoviť podmienky, na základe ktorých bude zabezpečená ochrana práv fyzických a právnických osôb, ktoré týmto osobám vyplývajú z priameho účinku práva Únie, a preto ani v danom prípade komunitárne právo nepredpisuje členským štátom procesný postup, akým má dôjsť k odškodneniu daňových subjektov. Súd nespochybňuje tvrdenie žalobcu, že z práva Európskej únie vyplýva, že spolu s neoprávnene vybratou daňou sa vracia aj úrok za jej oneskorené vrátenie, avšak konkrétny právny režim tohto vrátenia je ponechaný na rozhodnutí samotného členského štátu, samozrejme pri zachovaní zásady ekvivalencie a zásady efektivity. Súdny dvor EÚ v týchto prípadoch nijako neurčuje spôsob, akým členské štáty zjednávajú nápravu, teda či budú postupovať v režime náhrady škody alebo budú daň a úrok vrátené daňovým subjektom prostredníctvom inej osobitnej úpravy. Súd riadiac sa uvedenými úvahami dospel k záveru, že v rámci slovenskej vnútroštátnej právnej úpravy je táto ochrana zabezpečená prostredníctvom osobitnej úpravy, obsiahnutej v Daňovom poriadku, čo explicitne vylučuje možnosť uplatniť si nárok na úrok z oneskorene vrátenej dane ako škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., príp. titulom porušenia práva Európskej únie, keďže ako bolo uvedené vyššie, úrok z daňového preplatku nespĺňa definíciu skutočnej škody ani ušlého zisku. Uvedený záver súdu pritom vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazovala žalovaná (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/16/2005 zo dňa 31. 05. 2005 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/136/2009 zo dňa 28. 02. 2011), pričom súd v tomto smere nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu, že by tieto rozhodnutia v prejednávanej veci boli nepoužiteľné z dôvodu, že sa netýkajú otázky náhrady škody konkrétne v prípade porušenia práva Európskej únie.

1.10. Vyššie uvedený záver podľa názoru súdu zároveň zodpovedá aj postupu žalobcu, ktorý sám už v žiadosti o vrátenie neoprávnene zaplatenej dane a priznanie úroku z oneskoreného vrátenia preplatku na dani z emisných kvót za rok 2011 zo dňa 20. 05. 2019 adresovanej Daňovému úradu Trenčín výslovne uviedol, že úrok v zmysle § 79 ods. 3 Daňového poriadku je daňovoprávnym nárokom, t. j. nie je možné sa ho domáhať súdnou cestou a právomoc o ňom rozhodovať má len správca dane. Zo žalobcom predložených listinných dokladov zároveň vyplýva, že žalobca si totožný nárok súbežne uplatňuje v správnom konaní, resp. sa následne v súvislosti s takto uplatneným nárokom domáha ochrany svojich práv v rámci správneho súdnictva, a teda navyše v súčasnosti nie je ani s konečnou platnosťou vyriešené, či k uspokojeniu žalobou uplatneného nároku nedôjde v rámci správneho konania.

1.11. Sumarizujúc vyššie uvedené, za stavu kedy žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie požadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, súd posúdil nárok žalobcu ako

nedôvodný a v celom rozsahu ho zamietol.

1.12. Súd nevykonával pôvodne žalobcom navrhnuté dokazovanie výsluchom svedkov Ing. X. Q. a Ing. N. V., keďže právny zástupca žalobcu na pojednávaní výslovne uviedol, že na vykonaní takto navrhnutého dokazovania netrvá.

1.13. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspechu strany v spore. Súd žalobu zamietol, žalovaná mala teda v konaní úspech v celom rozsahu, a preto by jej patrila náhrada trov konania. Žalovanej však súd voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žalovaná trovy konania nežiadala priznať.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo dňa 30. apríla 2025 sp. zn. 3Co/128/2023 rozhodol tak, že návrh žalobcu na prerušenie konania zmieta (I. výrok). Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje (II. výrok). Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva (III. výrok).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v celom napadnutom rozsahu, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že úrok z oneskoreného vrátenia dane z emisných kvót nepredstavuje škodu odškodniteľnú v režime zák. č. 514/2003 Z. z., resp. titulom porušenia práva EÚ a svoje závery aj riadne, presvedčivo a v súlade s požiadavkami súdnej praxe a ust. § 220 ods. 2 CSP aj odôvodnil. Nakoľko odvolací súd sa s náležitým a vyčerpávajúcim odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožňuje, v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Žalobca v odvolaní neprezentoval žiadne relevantné a presvedčivé argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a jeho subjektívna nespokojnosť s rozhodnutím súdu nemôže byť sama o sebe dôvodom pre spochybenie jeho vecnej správnosti. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a v nadväznosti na odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd dopĺňa nasledovné:

2.2. Súdny dvor EÚ v rozsudkoch C-30/02 vo veci Recheio- Cash & Carry SA, C-89/10 a C - 96/10 vo veci Q-Beef a Bosschaert, C-500/2016 vo veci Caterpillar Financial Services sp. z.o.o poznamenal, že problém s vrátením daní zaplatených bez právneho dôvodu je riešený rôznymi spôsobmi v rôznych členských štátoch, a to dokonca aj v rámci jedného členského štátu vo vzťahu k vráteniu rôznych druhov daní a poplatkov. Rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami vyplývajú najmä z neexistencie právnej úpravy Spoločenstva ohľadne vrátenia vnútroštátnych daní zaplatených bez právneho dôvodu. V prípade neexistencie harmonizovaných pravidiel upravujúcich vrátenie daní uložených v rozpore s právom EÚ je členským štátom ponechané určiť súdy a tribunály, ktoré budú mať právomoc na riešenie sporov v súvislosti s vrátením neoprávnene vybratej dane a stanoviť procesné postupy upravujúce konania na zabezpečenie práv, ktoré si jednotlivci odvodzujú od práva Spoločenstva a časových obmedzení na uplatnenie týchto práv, za predpokladu, že pravidlá nebudú menej výhodné ako pravidlá upravujúce obdobné vnútroštátne konania (zásada ekvivalencie) a tiež, že nespôsobia faktickú nemožnosť alebo výrazné sťaženie výkonu práv priznaných právom Spoločenstva (zásada efektivity).

2.3. Správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní upravuje v podmienkach Slovenskej republiky osobitný právny predpis, a to zák. č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Daňový poriadok“). Úhrada dane z emisných kvót žalobcom za rok 2011 (vymôžená v danom prípade exekučne), vzhľadom na kolíziu tejto vnútroštátnym právom zavedenej dane s právom EÚ, zodpovedá legálnej definícii pojmu daňový preplatok uvedenej v zmysle § 2 písm. d) Daňového poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase. V prípade daňového preplatku dochádza k nezákonnému odčerpaniu majetku daňového subjektu v podobe plnenia (dane) vo výške, v akej mu daňová povinnosť nevznikla vôbec. Režim daňového preplatku a postup daňového subjektu a správcu dane v súvislosti s jeho vznikom a s tým súvisiace práva a povinnosti upravuje Daňový poriadok v ust. § 79, z ktorého je zrejmé, že zákonodarca osobitným spôsobom reflektuje na stav, kedy daňový subjekt zaplatí daň v sume vyššej, ako zodpovedá jeho splatnej daňovej povinnosti a nedodržanie zákonnej lehoty určenej správcom dane na vrátenie daňového preplatku, ktorý má „odškodniť“ daňový subjekt za indispozíciu s

neoprávnene zadržívanými finančnými prostriedkami. Nepochybne sa jedná o osobitný nárok verejnoprávneho charakteru upravený v osobitnom právnom predpise a prináležiaci daňovému subjektu voči správcovi dane, na čo správne dbal aj súd prvej inštancie pri posudzovaní otázky existencie škody, ktorá mala podľa žalobcu spočívať v úroku z daňového preplatku. Uvedený osobitný právny režim verejnoprávnej povahy zakladá nárok daňového subjektu uplatniť si okrem nároku na vrátenie daňového preplatku aj nárok na úrok z daňového preplatku, to všetko v daňovom konaní voči príslušnému správcovi dane. Uvedeného si bol plne vedomý aj žalobca, keď pred podaním žaloby žiadosťou zo dňa 20. 05. 2019 príslušného správcu dane požiadal o vrátenie neoprávnene zaplatenej dane a priznanie úroku z oneskoreného vrátenia preplatku na dani z emisných kvót za rok 2011, na čo poukázal aj súd prvej inštancie (ods. 17.1. odôvodnenia). Samotná skutočnosť, že žalobca v správnom konaní nebol ohľadom zaplataenia úroku z daňového preplatku úspešný, sama o sebe nezakladá pri totožnom skutkovom stave veci dôvodnosť náhrady škody pre porušenie práva EÚ spočívajúcej a žalobcom vyčíslenej vo výške úroku z daňového preplatku podľa § 79 ods. 3 Daňového preplatku. Ako správne vyvodil súd prvej inštancie takto skutkovo vymedzený nárok nepredstavuje škodu, ale osobitný hmotnoprávny nárok založený Daňovým poriadkom, o ktorom sú oprávnené rozhodovať a vecne ho posudzovať výlučne správne orgány (príslušný správca dane). Na povahe tohto nároku nič nemení ani skutočnosť, že nárok na vrátenie neoprávnene vybratej dane spolu s úrokom je garantovaný aj v práve EÚ. Ako uvádzal aj samotný žalobca škoda spočívajúca v daňovom preplatku mala vzniknúť aj v dôsledku nesprávneho úradného postupu správcu dane, ktorého povinnosťou bolo neaplikovať vo veci vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá bola v rozpore so smernicou EÚ a osobitnou sankciou za pochybenie správcu dane je práve úrok z daňového preplatku ako osobitný daňovoprávny nárok verejného charakteru, nie skutočná škoda či ušlý zisk odškodňované v režime zák. č. 514/2003 Z. z. či porušenia práva EÚ. V tejto súvislosti prisvedčiť možno aj názoru súdu prvej inštancie, že žalobcom uplatnený nárok spáť s daňovým preplatkom majúci základ v Daňovom poriadku nemožno subsumovať pod materiálny predmet odškodnenia v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. (skutočná škoda, ušlý zisk). Správne považoval súd prvej inštancie za aplikovateľné v danej veci aj identické právne závery vyslovené v staršej judikatúre NS SR (rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/16/2005, sp. zn. 1Cdo/136/2009), ktoré nediskvalifikuje skutočnosť, že právnym titulom je porušenie práva EÚ. Spoločným predpokladom oboch odškodňovacích titulov je totiž existencia škody vzniknutej v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím/nesprávnym úradným postupom podľa zák. č. 514/2003 Z. z., resp. s porušením práva EÚ a úlohou súdu v konaní o súkromnoprávnom nároku uplatnenom civilnou žalobou nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, mimo správneho súdnictva posudzovať vecnú správnosť ich rozhodnutí a hľadať spôsob ako uspokojiť poškodeného v prípade, ak jeho nárok vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností a uplatnený vo výške prislúchajúcej osobitnému daňovoprávnomu inštitútu, nebol v súlade s jeho požiadavkami uspokojený v daňovom konaní. Potrebné je tiež uviesť, že možnosť uplatnenia nároku na náhradu škody v režime zák. č. 514/2003 Z. z. a súčasne si uplatňovať aj daňovoprávne nároky v intenciách Daňového poriadku, vyslovená v označených rozhodnutiach NS SR, dopadá na inú ako v danej veci posudzovanú situáciu (napr. úroky z pôžičky čerpanej daňovým subjektom práve pre nedostatok finančných prostriedkov spôsobený úhradou dane nad rámec daňovej povinnosti). Odvolací súd je toho názoru, že poškodený daňový subjekt nemôže obchádzať osobitné právne prostriedky, ktoré má k dispozícii v rámci verejného práva, a medzi ktoré patrí aj inštitút daňového úroku, ktorý má svojím spôsobom „odškodniť“ poškodený daňový subjekt z nemožnosti hospodáriť s finančnými prostriedkami zadržívanými štátom. Účelom tohto právneho inštitútu je kompenzovať nemožnosť disponovať finančnými prostriedkami uhradenými ako daň. Opačným prístupom by podľa názoru súdu došlo k priamemu popretiu zmyslu a účelu osobitnej daňovej právnej úpravy a právomoci správnych orgánov a správnych súdov a možnosti duplicitného uspokojenia nárokov. Obdobne NS SR v rozhodnutí zo dňa 29.03.2007, sp. zn. 3Cdo/32/2007 (publikovaný pod R 28/2008) vyslovil záver, že plnenie povinnosti vyplývajúcej z predpisu spadajúceho do oblasti verejného (daňového) práva nemôže byť škodou podľa zák. č. 58/1969 Z. z.

2.4. Pokiaľ žalobca vo svojej odvolacej argumentácii poukazoval na to, že žalovaná v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody uspokojila nárok na vrátenie neoprávnene zaplatenej dane v režime zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého treba potom uspokojiť aj nárok na úrok z neoprávnene zadržíavanej dane, odvolací súd zdôrazňuje, že súd reprezentujúci nezávislý výkon súdnej moci nie je viazaný právnou kvalifikáciou nároku zo strany účastníkov konania a ani záverom žalovanej o splnení

podmienok pre odškodnenie žalobcu v režime zák. č. 514/2003 Z. z., ako nesprávne v rámci odvolacej argumentácie naznačuje žalobca. Súd nemôže len na základe toho, že žalovaná v rámci uzatvorenej mimosúdnej dohody nárok právne kvalifikovala a uspokojila ako škodu v režime zák. č. 514/2003 Z. z., bez ďalšieho uznať za dôvodný ako škodový nárok aj úrok z daňového preplatku. Navyše z obsahu mimosúdnej dohody je zrejmé, že žalovaná uspokojovala nelegitímne vybratú daň a neuznala existenciu záväzku na zaplatenie úroku z daňového preplatku. Irelevantná je preto pre účely meritórneho rozhodnutia skutočnosť, podľa akej právnej úpravy postupovala žalovaná pri vrátení neoprávnene vybratej dane. Na uvedené nemá vplyv ani argumentácia žalobcu o vzťahu medzi istinou a príslušenstvom. Inými slovami povedané, ak dôjde zo strany štátu (žalovanej) k odškodneniu niečoho, čo nepredstavuje škodu, nemožno založiť povinnosť súdu priznať príslušenstvo k žalovanou poskytnutému plneniu. Pokiaľ žalobca svoj neúspech či už v tomto alebo v správnom konaní vníma ako prenášanie dôsledkov rozporného konania žalovanej a správcu dane na žalobcu, odvolací súd poukazuje na dôležitú a žalobcom opomínanú skutočnosť, a to že nárok na vrátenie daňového preplatku a s tým spojeného úroku z daňového preplatku nezaložilo rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-302/2017, PPC Power a.s. c/a Finančné riaditeľstvo SR, Daňový úrad pre vybrané daňové subjekty, ktoré ma len deklaratórne účinky a žalobcovi nič nebránilo, pokiaľ bol toho názoru, že daň z emisných kvót, ktorú si voči nemu uplatňoval Daňový úrad Trenčín nemá oporu v práve EÚ, ešte pred vydaním tohto rozhodnutia požiadať o vrátenie dane a zaplatenie úroku z daňového preplatku.

2.5. Na všetky vyššie uvedené skutočnosti vo svojich právnych záveroch plne reflektoval aj súd prvej inštancie (viď ods. 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a tieto v konečnom dôsledku žiadnym spôsobom nespochybňujú možnosť domáhať sa náhrady škody titulom porušenia práva EÚ a rovnako ani v rozhodovacej činnosti SD EÚ konštatovanú povinnosť členského štátu spolu s neoprávnene, t. j. v rozpore s právom EÚ, vybratou daňou, vrátiť aj daňový úrok. Dôvodom, pre ktorý nebolo žalobcovi možné priznať úspech, bola skutočnosť, že Slovenská republika „zodpovednosť“ správcu dane za daň vyrubenú, resp. vybratú v rozpore s právnou úpravou, ktorej súčasťou je aj komunitárne právo EÚ majúce prednosť pred vnútroštátnou úpravou, upravuje v Daňovom poriadku, v ktorom je inkorporované aj „odškodnenie“ vo forme úroku z daňového preplatku, čo je plne v súlade so závermi Súdneho dvora EÚ. Súdom prvej inštancie prijaté a logicky zdôvodnené právne závery neobstoja v korelácii s účelovou a nedostatočnou argumentáciou žalobcu prezentovanou tak v konaní pred prvoinštančným súdom, ako aj v odvolacom konaní a v žiadnom prípade nepredstavujú popretie princípu ekvivalencie, efektivity a prednosti práva EÚ, o čom svedčí aj rozhodovacia činnosť Súdneho dvora EÚ, na ktorú odvolací súd poukázal v ods. 16 odôvodnenia. Nepresvedčivosť napadnutého rozhodnutia nemožno vyvodit' ani zo žalobcom tvrdeného rozporu, keď súd prvej inštancie uviedol, že uplatnený nárok nepredstavuje vo svojej podstate skutočnú škodu ani ušlý zisk, ako má na mysli zák. č. 514/2003 Z. z. a na strane druhej k povahe tohto nároku uviedol, že sa jedná de facto o „odškodnenie“ za porušenie povinností a lehôt určených správcovi a nemožnosti hospodáriť s finančnými prostriedkami. Z použitého spojenia „de facto“ a použitých apostrofov pri pojme odškodnenie je zrejmé, že sa podľa prvoinštančného súdu nejedná o terminologicky právne zhodné termíny, ale prakticky sledujú obdobný účel vo forme „odškodnenia“.

2.6. Na podporu potvrdených právnych záverov odvolací súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR zo dňa 23. 11. 2023 sp. zn. 3Sfk/26/2021, v ktorom NSS SR akceptoval záver civilného súdu v obdobnej veci, že náprava za pochybenie členského štátu v prípade neoprávnenej zaplatenej dane a na ňu nadväzujúca požiadavka na zaplatenie daňového úroku z daňového preplatku je zabezpečená Daňovým poriadkom, ďalej na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 5Afs/27/20417, ktorý v konaní o kasačných sťažnostiach, t. j. v rámci správneho nie civilného súdnictva, uznal dôvodnosť nároku daňového subjektu na zaplatenie úrokov nadväzujúcich na vrátenie zaplatenej dane z emisných kvót v rozpore s európskou právnou úpravou. Rovnako odvolací súd poukazuje aj na publikáciu Kubincová, S.: Daňový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, v ktorej sa zdôrazňuje verejnoprávny charakter daňovoprávneho vzťahu aj práve v súvislosti s vrátením daňového preplatku, a ktorý ma za následok, že daňový subjekt sa nemôže domáhať vydania plnenia spočívajúceho v plnení, na ktoré daňový subjekt nebol povinný, ako bezdôvodného obohatenia podľa ustanovení súkromného práva, ale len podľa právnej úpravy uvedenej v ust. § 79 Daňového poriadku. Nedôvodnosť obdobných nárokov uplatnených daňovými subjektami poškodenými vnútroštátnou úpravou zdaňujúcou emisné kvóty v rozhodnom období v režime zák. č.

514/2003 Z. z. či porušenia práva EÚ, bola potvrdená Krajským súdom v Bratislave aj vo veciach sp. zn. 4Co/9/2024 (konanie vedené na býv. Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 23C/41/2020), sp. zn. 2Co/30/2023 (konanie vedené na býv. Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22C/20/2020). Podporne možno tiež poukázať aj na to, že osobitosť úroku z daňového preplatku ako daňovoprávnej sankcie postihujúcej výlučne správcu dane bola v minulosti *expressis verbis* akcentovaná aj zákonodarcom, keď prostredníctvom § 35b ods. 10 zák. č. 511/1992 Zb. (starý Daňový poriadok), na ktorý odkazovala poznámka pod čiarou k § 17 zák. č. 514/2003 Z. z., určil, že náhrada škody spôsobená daňovému subjektu sa uhrádza len vo výške rozdielu medzi vyčíslenou náhradou škody a zaplateným sankčným úrokom.

2.7. Ako dôvodný odvolací súd nevyhodnotil ani návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ o otázke, či je v súlade s právom EÚ výklad vnútroštátneho práva, podľa ktorého možno priznať subjektu ako náhradu škody len sumu dane, ale nie sumu dane spolu s úrokom, ak ide o daň, ktorá bola vyrubená v rozpore s právom EÚ a právo EÚ v takýchto prípadoch priznáva právo na vrátenie dane spolu s úrokom. V konaní nebolo sporné a súd prvej inštancie ani odvolací súd nedospel k záveru o neodškodniteľnosti nároku na úrok z neoprávnene vybratej dane, a preto zodpovedanie tejto otázky, ku ktorej sa Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach vyjadroval a závery, ktorého neboli v danej veci spochybňované, by nemalo žiaden vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Opakovane odvolací súd zdôrazňuje, že právo EÚ priznáva poškodeným daňovým subjektom nárok na vrátenie okrem neoprávnene vybratej danej aj úroku z nej, avšak členským štátom ponecháva v dispozícii spôsob, akým spôsobom zabezpečí tieto nároky, pričom v Slovenskej republike je toto oprávnenie daňových subjektov garantované prostredníctvom osobitného inštitútu verejnoprávneho charakteru upraveného v Daňovom poriadku. Uvedené spadá pod Súdnym dvorom EÚ definované výnimky, kedy ani súd rozhodujúci v poslednom stupni nie je povinný položiť prejudiciálne otázky (viď napr. rozsudok vo veci CILFIT c/a Ministero della Sanita, 283/81 z 6. 10. 1982), ktorých zodpovedanie nie je pre posúdenie veci relevantné a kedy položená prejudiciálna otázka je identická s otázkou už riešenou v obdobnej veci („*act éclairé*“), či správne uplatňovanie práva Spoločenstva sa javí ako jednoznačné, nepripúšťajúce nijaké rozumné pochybnosti o spôsobe riešenia položenej otázky („*act clair*“). Z uvedeného dôvodu súd tento procesný návrh žalobcu prednesený v odvolacom konaní ako nedôvodný zamietol (výrok I.).

2.8. Nedôvodná a právnej úprave v CSP nezodpovedajúca je aj požiadavka žalobcu adresovaná odvolaciemu súdu, aby urobil oznámenie o spore v zmysle § 86 CSP Daňovému úradu Trenčín za účelom jeho vstupu do konania ako intervenienta na strane žalovanej, dôvodiac protirečivosťou ich argumentácie vo vzťahu k požiadavkám žalobcu prejednáványm v tomto konaní a v správnom konaní (tzv. *litisdenunciácia*) a následne, aby rozhodol o pripustení jeho vstupu do konania podľa § 83 CSP. Odvolací súd sa týmto návrhom z procesného hľadiska nezaoberal, nakoľko právne zastúpený žalobca nereflektoval na zmenu zavedenú Civilným sporovým poriadkom, v zmysle ktorej oznámenie o spore a výzvu na vstup intervenienta do konania uskutočňuje priamo strana sporu, nie súd (viď § 86 CSP). Jedná sa o hmotnoprávny úkon strany sporu adresovaný tretej osobe, ktorým strana sporu (nie súd ako tomu bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku) tretiu osobu vyzýva, aby do sporu vstúpila ako intervenient a v spore ju podporovala; strana sporu nedoručuje oznámenie o spore prostredníctvom súdu (obdobne viď Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha.: C. H. Beck, 2016, str. 286). Okrajovo odvolací súd dodáva, že nikoho nemožno nútiť, aby sa zúčastnil konania ako intervenient a spravodlivosť či vzájomný rozpor v argumentácii orgánov verejnej správy nie je relevantným dôvodom a materiálnou podmienkou pre vstup intervenienta do konania podľa § 82 a nasl. CSP. Rovnako o prípustnosti vstupu intervenienta do konania súd rozhoduje podľa § 83 CSP len na návrh, t. j. len v prípade, ak by niektorá zo sporových strán namietala jeho vstup do konania. Nenáležitá a nesprávna je aj dedukcia žalobcu, že ak súd v civilnom konaní nevyhoví jeho žalobnej požiadavke, bude celkom zrejmé, že je tu povinnosť správcu dane, z ktorej následne pramení požiadavka na účasť orgánu verejnej správy, do ktorého kompetencie patrí výkon verejnej moci, v súkromnoprávnom spore.

2.9. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď súd prvej inštancie na vykonaných dokazovaním zistené skutkové závery aplikoval príslušné zákonné ustanovenia, tieto správne interpretoval rešpektujúc pritom rozhodnutia súdov vyššej inštancie a vec správne právne posúdil a napadnuté rozhodnutie aj náležite odôvodnil, odvolací súd napadnutý prvoinstančný rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny

potvrdil (výrok II.).

2.10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa zásady úspechu vyjadrenej v ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 CSP. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej však nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (výrok III.).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom uviedol, že Daňový poriadok neupravuje explicitne procesný postup v prípade vrátenia dane a zaplattenia úroku, ak ide o porušenie práva EÚ. Rovnako vnútroštátna právna úprava neupravuje ani sadzbu tohto úroku, a preto bolo podľa žalobcu možné pre tento účel analogicky použiť úrokové sadzby podľa ust. § 79 ods. 3 Daňového poriadku. Uvedený postup je podľa žalobcu plne v súlade so zásadou efektivity a ekvivalencie, nakoľko zodpovedá podmienkam priznania nároku na sankčný úrok vyplývajúci z porušenia vnútroštátneho práva. Uvedené však neznamená, že nárok žalobcu na úrok je daňovoprávnym nárokom. Opakujeme, že ide o nárok zo zodpovednosti štátu za porušenie práva EÚ a žalobca si z Daňového poriadku len „prepožičiava“ úrokovú sadzbu, keďže vnútroštátnu právnu úpravu treba subsidiárne aplikovať vtedy, ak právo EÚ danú otázku neupravuje (právna úprava EÚ v tomto prípade priznáva nárok na Úrok a určuje obdobie, za ktoré sa má tento úrok platiť, ale neurčuje konkrétnu úrokovú sadzbu).

Rovnako podľa žalobcu uvedené neznamená, že nárok Žalobcu uplatnený v občianskoprávnom konaní možno stotožňovať s nárokom uplatneným v daňovoprávnom konaní. Tak, ako žalobca argumentoval už v konaní pred súdom prvej inštancie a aj v bode 19. odvolania, ide o dva samostatné procesnoprávne nároky, ktoré môžu byť uplatňované súčasne - uplatnenie jedného z uvedených nárokov nevylučuje uplatnenie aj druhého z nich. Z uvedenej konštrukcie preto nemôže vyplývať, že by jeden z týchto nárokov mohol, resp. mal byť podmienený uplatniteľnosťou toho druhého tak, ako to naznačuje súd.

Súd sa teda celkom opomenul v danom prípade zaoberať skutočnosťou, že nárok žalobcu na úrok (a teda aj škodu), je nárokom voči členskému štátu ako takému. A hoci je v zmysle judikatúry členský štát oprávnený stanoviť podmienky, za akých má byť žalobcovi tento nárok priznaný, nič to nemení na skutočnosti, že tento nárok nemožno stotožňovať s nárokom hmotnoprávne založeným vnútroštátnym právom (napr. Daňovým poriadkom, ako tvrdí súd).

Žalobca opakuje, že spôsob, akým si uplatňoval (a uplatňuje) nárok na vrátenie dane a zaplattenie úroku, v žiadnom prípade neznamená, že by sa stotožňoval s názorom súdu o daňovoprávnej povahe svojho nároku. Právny poriadok jednoducho umožňuje uplatniť si nároky zodpovedajúce úroku cestou Daňového poriadku a súčasne cestou zákona. Oba právne predpisy (t. j. ako vnútroštátna úprava) sa totiž majú na nárok žalobcu (založený právom EÚ) aplikovať subsidiárne. Treba tiež zopakovať, že cieľom žalobcu nie je obdržať akési dvojité plnenie, ani akokoľvek obchádzať procesný rámec Daňového poriadku.

Súd však skúmaniu vyššie uvedených podmienok vyhol. Vyhol sa tiež časti argumentácie žalobcu týkajúcej sa pochybenia súdu prvej inštancie v tom, že úrok nespĺňa definíciu škody, resp. ušlého zisku. Boli to práve tieto závery Súdu prvej inštancie, ktoré žalobca odvolaním napádal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

Dovolací dôvod podľa § 421 písm. b) CSP (právna otázka, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená)

K splneniu podmienok na vznik nároku žalobcu:

Vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením práva EÚ musia byť splnené nasledovné tri podmienky: (i) cieľom porušenej normy práva EÚ je priznanie práv jednotlivcom; (ii) porušenie je dostatočne závažné; a (iii) existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením normy práva EÚ zo strany členského štátu a škodou. Uvedené podmienky boli splnené v prípade dane (ktorú už žalovaný žalobcovi uhradil), a teda sú (musia byť) splnené aj v prípade úroku.

Súd sa splnením vyššie uvedených podmienok bližšie nezaoberal a len súhlasne odkázal na závery súdu prvej inštancie, pričom súd označil úrok za daňovoprávny nárok, hoci tento nárok vyplýva priamo z práva EÚ a ako „daňovoprávny“ možno označiť len jeden z procesných postupov, ktorým by mohol byť

nárok na úrok uplatnený. V prejednávacom prípade avšak nárok na úrok spĺňa všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením práva EÚ. Žalobca si preto dovoľuje nadviazať na argumentáciu súdu prvej inštancie, s ktorou sa súd stotožnil a uviesť dôvody, prečo túto považuje za nesprávnu.

V prvom rade má žalobca za to, že súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o splnenie prvej a druhej podmienky. Súd prvej inštancie totiž nespochybňoval, že k porušeniu práva EÚ skutočne došlo, a to vo vzťahu k norme práva EÚ, ktorá mala za cieľ garantovať práva jednotlivcom. Až vo vzťahu k tretej podmienke súd prvej inštancie uzavrel, že nemohla byť splnená, nakoľko úrok nemožno kvalifikovať ako škodu. Oba sudy sa v tejto otázke pritom opierajú o všeobecnú právno-teoretickú definíciu pojmu (skutočná) škoda, resp. výklad ustanovení Daňového poriadku upravujúcich daňový sankčný úrok. A v tejto súvislosti vníma úrok ako „sankciu“ pre správcu dane za nedodržanie lehoty na vrátenie dane, v dôsledku čoho úrok nemožno subsumovať pod definíciu škody.

Z hľadiska prezumovaného účelu tejto právnej úpravy potom oba sudy vyvodzujú, že je to práve úrok podľa Daňového poriadku, ktorý má byť tým prostriedkom, ktorým má byť žalobca „odškodnený“. Oba sudy sa však prostredníctvom tejto tangenty vyhýbajú vyčerpávajúcemu odôvodneniu, prečo úrok nespĺňa definíciu „škody“ podľa zákona. Inými slovami, na otázku „je úrok škodou podľa zákona?“, resp. „splňa úrok podmienky pre priznanie škody podľa zákona?“, súd (resp. aj súd prvej inštancie) odpovedá „úrok je odškodňujúcim úrokom podľa Daňového poriadku“, a to bez ďalšieho relevantného odôvodnenia majúceho základ v civilnom práve. Takéto zdôvodnenie považuje žalobca za nedostatočné, pretože takto v ňom úplne absentuje dôvod, prečo úrok nie je nárokom podľa zákona, ale iba dôvod, prečo by úrok mal byť daňovoprávnym nárokom. Uvedené podľa žalobcu, osobitne v prípade nároku, akým je úrok, nie je dostatočné, nakoľko už samotný právny poriadok SR neposkytuje jednoznačnú odpoveď na to, akým procesným postupom má byť tento nárok žalobcovi priznaný.

V nadväznosti na vyššie uvedené treba zhrnúť, že súd posúdil vec po právnej stránke nesprávne, ak tretiu z podmienok na priznanie nároku žalobcu vyplývajúceho z práva EÚ vyhodnotil ako nespĺnenú. Súd neposkytol preskúmateľné odôvodnenie, prečo úrok nemožno považovať za „škodu“, resp. za sumu, ktorú je možné priznať na základe zákona. Zákon pritom implicitne počíta s nárokmi, ktoré nemožno klasifikovať ako „škodu“ alebo „ušlý zisk“, t. j. aj nároky podľa osobitného predpisu (ust. § 17 ods. 1 časť vety za čiarkou), pričom takýmto osobitným predpisom môže byť aj právo EÚ ako také.

Bez ohľadu na to, čo skonštatoval NSS SR v rozsudku 3Sfk/26/2021, súd opomína, že tento rozsudok bol predmetom prieskumu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 409/2024. Ústavný súd sa v prvom rade stotožnil so záverom NSS SR o tom, že žalobca nemusel čakať na vydanie rozsudku SD EÚ, naopak mohol podať dodatočné daňové priznanie na daň, čím by si uplatnil nulové vyrubenie dane. Odkázal (v bode 21. uznesenia ÚS SR) v tejto súvislosti na judikatúru SD EÚ pojednávajúcu o nemožnosti členského štátu vzniesť námietku premlčania v prípade, ak členský štát svojím správaním zapríčinil oneskorené podanie žaloby a tým zbavil subjekt práva uplatniť si svoje práva pred súdmi. Z tejto judikatúry podľa Ústavného súdu vyplýva, že na úspešné uplatnenie svojich práv nie je potrebné vydanie rozhodnutia SD EÚ. Vo všeobecnosti ústavný súd však skonštatoval, že v danom prípade nemožno dôjsť k záveru, že žalobca stratil akúkoľvek možnosť uplatniť svoje právo vyplývajúce z práva EÚ. Ústavný súd však už nehodnotil, či žalobca takúto povinnosť mal. V zásade len konštatoval, že tu takáto možnosť bola. Avšak púha právna možnosť bez negatívnych právnych konsekvencií vo vzťahu k dôvodnosti priznania nároku vyplývajúceho priamo z práva EÚ je právne relevantná len vo vzťahu k priznaniu daňovoprávneho nároku, čo bolo prieskumom ústavného súdu v uznesení ústavného súdu, pričom z uvedeného rozhodnutia súčasne vyplýva, že ústavný súd striktne rozlišoval medzi civilným a daňovým nárokom, pretože zhodnotil, že NSS SR z pohľadu Daňového poriadku a Správneho súdneho poriadku nárok posúdil správne. Súčasne ústavný súd poskytol aj návod pre civilný súd, ako sa vecou zaoberať, keď poukázal na okrem všeobecných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona aj na aktuálne rozhodnutie SD EÚ (z 11. 6. 2024) vo veci C-221/22. Súčasne aj uviedol, že žalobcovi nič nebránilo, aby sa voči žalovanému domáhal aj úroku vo výške podľa § 79 ods. 3 Daňového poriadku, pretože civilné konanie podľa zákona považuje ústavný súd za efektívny prostriedok nápravy (bod 32 označeného uznesenia ústavného súdu).

3.2. K postupu súdu porušujúceho právo na spravodlivý proces uviedol, že hoci si je žalobca vedomý, že v zmysle ustálenej súdnej praxe sudy nemusia dávať odpovede na všetky otázky a vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, v prejednávacom prípade má žalobca za to, že súd odôvodnil rozsudok

nedostatočne (napr. v otázke vzťahu akcesority medzi daňou a úrokom ako vzťahu medzi istinou a úrokom z istiny), čím žalobcovi odňal v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP právo na spravodlivý súdny proces.

Po prvé, ako už žalobca uviedol v časti 2. tohto dovolania, súd sa opomenul komplexne zaoberať otázkou hmotnoprávneho základu pre nárok na úrok. Súd sa odmietol zaoberať právnou otázkou, že úrok je osobitným druhom nároku (rovnako ako daň) vyplývajúcim z práva EÚ, a preto v kontexte zákona nemôže ísť ani o skutočnú škodu ani ušlý zisk.

Po druhé, súd sa v tejto súvislosti riadne nezaoberal ani otázkou okamihu vzniku nároku na (daň) a úrok, resp. okamih porušenia práva EÚ, ktorý tento nárok zakladá, pretože v zmysle relevantnej judikatúry SD EÚ týmto okamihom nie je vydanie rozhodnutia správcu dane o nepriznaní nároku na vrátenie neoprávnene vyrubenej dane, ale prijatie dane v rozpore so smernicou.

Po tretie, súd sa v prejednávanej veci nezaoberal zásadami efektivity a ekvivalencie v kontexte rozhodnutia o úroku. Zo zásady efektivity vyplýva, že ak poškodenému nie je priznaný žiadny úrok, tak dochádza k porušeniu zásady efektivity, ktorú žalovaný podľa žalobcu porušil, keď poskytol žalobcovi časť náhrady škody v sume zaplatenej dane, avšak nepriznal žiadny úrok. Porušenie zásady ekvivalencie tiež znamená, že žalobcovi nemôže byť právo na úrok odňaté aplikujúc pritom také zásady a právne pravidlá, ktoré dávajú prednosť takým právnym riešeniam, že nárok pre uplynutie času už nie je možné priznať, hoci aj ku vzniku zodpovednosti členského štátu došlo v dôsledku porušenia práva EÚ legislatívnou činnosťou. Takýto výklad práva je v rozpore s rozhodovacou praxou SD EÚ a rozhodnutie súdov, vrátane rozhodnutí SD EÚ, na ktoré poukázal ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 409/2024, túto súdnu prax neprelamujú, pretože neriešili situáciu porušenia práva EÚ legislatívnou činnosťou, príp. nešlo o situáciu, kedy by uplatnenie nároku v takomto prípade nebolo možné aj po rozhodnutí SD EÚ, ktorý takýto rozpor s právom EÚ konštatoval (k tomu bližšie viď aj časť 5. Dovolací dôvod).

Na úplný záver si žalobca dovoľuje poukázať na alibistický prístup súdu pri odôvodnení rozsudku, keď súd spája argumentáciu, ako sa mu to hodí, aby dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu nemožno uspokojiť. Súd totiž raz tvrdí, že koná o náhrade škody z porušenia práva EÚ, inokedy zas tvrdí, že koná o náhrade škody z nezákonného úradného postupu správcu dane, pričom z každého si vyberá, čo sa mu hodí. V prvom rade totiž tvrdí, že procesným právnym predpisom na uplatnenie nároku z porušenia práva EÚ je Daňový poriadok a nie zákon o zodpovednosti za škodu. To znamená, že na zodpovednosť za porušenie práva EÚ odmieta aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. e) zákona, ktoré explicitne počíta v prípade porušenia smernice s aplikáciou zákona (teda s vymáhaním civilnoprávneho nároku) a namiesto toho tvrdí, že je potrebné aplikovať Daňový poriadok, ako relevantný predpis na porušenie práva EÚ. Daňový poriadok pritom nielenže nie je procesným predpisom na uplatnenie porušenia práva EÚ ani podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ale ani sa o uplatňovaní nárokov z porušenia práva EÚ nezmieňuje. EÚ síce umožnila štátom, aby si sami upravili procesné pravidlá pre uplatnenie náhrady škody z porušenia práva EÚ, no SR si na tento účel zjavne zvolila zákon. Ak by ním bol zákon, tak by ním bolo popri Daňovom poriadku aj množstvo iných predpisov z toho odvetvia verejného aj súkromného práva, v rámci ktorého dochádza k prelínaniu s nejakým predpisom EÚ. Ďalej, keď súd tvrdí, že žalobou uplatnený nárok na úrok je daňovoprávnym nárokom, ktorý treba uplatniť podľa Daňového poriadku, tak to znamená, že aby sa mohol žalobca domáhať náhrady škody, tak by musel najprv uplatniť nárok voči správcovi dane a až následne uplatniť nárok na náhradu škody podľa zákona, ak by bol uspokojený správcom dane. To by však znamenalo, že žalobca by si nemohol uplatňovať náhradu škody z porušenia práva EÚ, ale z nesprávneho úradného postupu správcu dane. Zároveň, ak by platilo, že nárok na úrok treba uplatniť podľa Daňového poriadku, tak to znamená, že aj nárok na vrátenie dane bolo treba uplatniť podľa Daňového poriadku, čo aj žalobca spravil, a keďže daň nevrátil správca dane, tak ho vrátil žalovaný. Lenže s týmto nárokom je spojený aj nárok na vyplatenie úroku, ktorý tým pádom treba tiež vyplatiť.

Žalobca má za to, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, najmä čo sa týka (i) hmotnoprávneho základu nároku na úrok, (ii) stotožňovania nároku na úrok uplatneného podľa zákona s nárokom uplatneným žalobcom podľa iného procesného predpisu a (iii) posúdenia splnenia podmienok na vznik nároku na náhradu škody v zmysle judikatúry SD EÚ (C-221/22).

V dôsledku uvedeného súd spôsobil vadu rozsudku spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení, čím porušil žalobcove právo na spravodlivý súdny proces.

3.3. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca žiada, aby dovolací súd:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 4. 2025, č. k. 3Co/128/2023 - 632 zrušil a vec v r á t i l odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

eventuálne,

aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 4. 2025, č. k. 3Co/128/2023 - 632 z m e n i l tak, že odvolaniu vyhovie v plnom rozsahu.

Rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 %.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že vychádzajúc z autoritatívnych právnych záverov prijatých Najvyšším správnym súdom SR v rozsudkoch sp. zn. 3Sfk/26/2021 zo dňa 23. 11. 2023 a sp. zn. 2Sfk/51/2022 zo dňa 31. 05. 2024 (ako aj s prihliadnutím na doterajšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, napr. rozsudok sp. zn. 1Cdo/16/2005 zo dňa 31. 05. 2005 a uznesenie sp. zn. 1Cdo/136/2009 zo dňa 28. 02. 2011) je žalobcom uplatnený nárok na úrok k dani z emisných kvót daňovoprávnym nárokom, o ktorom je príslušný rozhodnúť správca dane a nie je nárokom na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

4.1. Zastávame názor, že úvahy žalobcu vo vyššie uvedených bodoch dovolania nevyvracajú a nepopierajú riadne a vyčerpávajúco odôvodnený právny záver Krajského súdu v Bratislave obsiahnutý v druhostupňovom rozsudku, že úrok k dani z emisných kvót nie je škodou podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Zároveň žalovanému nie je zrejmé aký dovolací dôvod má byť obsiahnutý v bodoch 45. až 49. dovolania žalobcu.

4.2. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností navrhol odvolaciemu súdu, aby dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným

výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu podľa dovolateľa spočíva v tom, že súd sa opomenul komplexne zaoberať otázkou hmotnoprávneho základu pre nárok na úrok, ďalej sa riadne nezaoberal ani otázkou okamihu vzniku nároku na (daň) úrok, resp. okamih porušenia práva EÚ, ktorý tento nárok zakladá a nezaoberal sa zásadami efektivity a ekvivalencie v kontexte rozhodnutia o úroku. Zo zásady efektivity vyplýva, že ak poškodenému nie je priznaný žiadny úrok, tak dochádza k porušeniu zásady efektivity.

12.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12.2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 16, 19, 20 uviedol:

„Na všetky vyššie uvedené skutočnosti vo svojich právnych záveroch plne reflektoval aj súd prvej inštancie (viď ods. 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a tieto v konečnom dôsledku žiadnym spôsobom nespochybňujú možnosť domáhať sa náhrady škody titulom porušenia práva EÚ a rovnako ani v rozhodovacej činnosti SD EÚ konštatovanú povinnosť členského štátu spolu s neoprávnene, t. j. v rozpore s právom EÚ, vybratou daňou, vrátiť aj daňový úrok. Dôvodom, pre ktorý nebolo žalobcovi možné priznať úspech, bola skutočnosť, že Slovenská republika „zodpovednosť“ správcu dane za daň vyrubenú, resp. vybratú v rozpore s právnou úpravou, ktorej súčasťou je aj komunitárne právo EÚ majúce prednosť pred vnútroštátnou úpravou, upravuje v Daňovom poriadku, v ktorom je inkorporované aj „odškodnenie“ vo forme úroku z daňového preplatku, čo je plne v súlade so závermi Súdneho dvora EÚ. Súdom prvej inštancie prijaté a logicky zdôvodnené právne závery neobstoja v korelácii s účelovou a nedostatočnou argumentáciou žalobcu prezentovanou tak v konaní pred prvoinštančným súdom, ako aj v odvolacom konaní a v žiadnom prípade nepredstavujú popretie princípu ekvivalencie, efektivity a prednosti práva EÚ, o čom svedčí aj rozhodovacia činnosť Súdneho dvora EÚ, na ktorú odvolací súd poukázal v ods. 16 odôvodnenia. Nepresvedčivosť napadnutého rozhodnutia nemožno vyvodiť ani zo žalobcom tvrdeného rozporu, keď súd prvej inštancie uviedol, že uplatnený nárok nepredstavuje vo svojej podstate skutočnú škodu ani ušlý zisk, ako má na mysli zák. č. 514/2003 Z. z. a na strane druhej k povahe tohto nároku uviedol, že sa jedná *de facto* o „odškodnenie“ za porušenie povinností a lehôt určených správcovi a nemožnosti hospodáriť s finančnými prostriedkami. Z použitého spojenia „*de facto*“ a použitých apostrofov pri pojme odškodnenie je zrejmé, že sa podľa prvoinštančného súdu nejedná o terminologicky právne zhodné termíny, ale prakticky sledujú obdobný účel vo forme „odškodnenia“.

Súdny dvor EÚ v rozsudkoch C-30/02 vo veci *Recheio- Cash & Carry SA*, C-89/10 a C - 96/10 vo veci *Q-Beef a Bosschaert*, C-500/2016 vo veci *Caterpillar Financial Services sp. z.o.o* poznamenal, že problém s vrátením daní zaplatených bez právneho dôvodu je riešený rôznymi spôsobmi v rôznych členských štátoch, a to dokonca aj v rámci jedného členského štátu vo vzťahu k vráteniu rôznych druhov daní a poplatkov. Rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami vyplývajú najmä z neexistencie právnej úpravy Spoločenstva ohľadne vrátenia vnútroštátnych daní zaplatených bez právneho dôvodu. V prípade neexistencie harmonizovaných pravidiel upravujúcich vrátenie daní uložených v rozpore s

právom EÚ je členským štátom ponechané určiť súdy a tribunály, ktoré budú mať právomoc na riešenie sporov v súvislosti s vrátením neoprávnene vybratej dane a stanoviť procesné postupy upravujúce konania na zabezpečenie práv, ktoré si jednotlivci odvodzujú od práva Spoločenstva a časových obmedzení na uplatnenie týchto práv, za predpokladu, že pravidlá nebudú menej výhodné ako pravidlá upravujúce obdobné vnútroštátne konania (zásada ekvivalencie) a tiež, že nespôsobia faktickú nemožnosť alebo výrazné sťaženie výkonu práv priznaných právom Spoločenstva (zásada efektivity).

Na podporu potvrdených právnych záverov odvolací súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR zo dňa 23. 11. 2023 sp. zn. 3Sfk/26/2021, v ktorom NSS SR akceptoval záver civilného súdu v obdobnej veci, že náprava za pochybenie členského štátu v prípade neoprávnenej zaplatenej dane a na ňu nadväzujúca požiadavka na zaplatenie daňového úroku z daňového preplatku je zabezpečená Daňovým poriadkom, ďalej na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 5Afs/27/20417, ktorý v konaní o kasačných sťažnostiach, t. j. v rámci správneho nie civilného súdnictva, uznal dôvodnosť nároku daňového subjektu na zaplatenie úrokov nadväzujúcich na vrátenie zaplatenej dane z emisných kvót v rozpore s európskou právnou úpravou. Rovnako odvolací súd poukazuje aj na publikáciu Kubincová, S.: Daňový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, v ktorej sa zdôrazňuje verejnoprávny charakter daňovoprávneho vzťahu aj práve v súvislosti s vrátením daňového preplatku, a ktorý ma za následok, že daňový subjekt sa nemôže domáhať vydania plnenia spočívajúceho v plnení, na ktoré daňový subjekt nebol povinný, ako bezdôvodného obohatenia podľa ustanovení súkromného práva, ale len podľa právnej úpravy uvedenej v ust. § 79 Daňového poriadku. Nedôvodnosť obdobných nárokov uplatnených daňovými subjektami poškodenými vnútroštátnou úpravou zdaňujúcou emisné kvóty v rozhodnom období v režime zák. č. 514/2003 Z. z. či porušenia práva EÚ, bola potvrdená Krajským súdom v Bratislave aj vo veciach sp. zn. 4Co/9/2024 (konanie vedené na býv. Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 23C/41/2020), sp. zn. 2Co/30/2023 (konanie vedené na býv. Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22C/20/2020). Podporne možno tiež poukázať aj na to, že osobitosť úroku z daňového preplatku ako daňovoprávnej sankcie postihujúcej výlučne správcu dane bola v minulosti *expressis verbis* akcentovaná aj zákonodarcom, keď prostredníctvom § 35b ods. 10 zák. č. 511/1992 Zb. (starý Daňový poriadok), na ktorý odkazovala poznámka pod čiarou k § 17 zák. č. 514/2003 Z. z., určil, že náhrada škody spôsobená daňovému subjektu sa uhrádza len vo výške rozdielu medzi vyčíslenou náhradou škody a zaplateným sankčným úrokom.“

13. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

14. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

18. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Právne posúdenie, či konkrétna otázka už bola alebo nebola dovolacím súdom vyriešená, je totiž jadrom dovolacieho konania. Dovolateľ za takúto otázku označil otázku splnenia podmienok na vznik nároku žalobcu v prípade úroku.

19. Právnu otázku nastolenú dovolateľom možno pokladať za vyriešenú rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2005 sp. zn. 1Cdo/16/2005, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 28. Právna veta znie: „Skutočnosť, že vrátenie daňových preplatkov je upravené v ustanovení § 63 zákona č. 511/1992 Zb., nevylučuje aplikáciu zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, alebo nesprávnym úradným postupom v daňovom konaní. Nárok na vrátenie preplatku podľa ustanovenia § 63 zákona č. 511/1992 Zb. (o ktorom rozhoduje správny orgán) nemožno zamieňať s nárokom na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. (o ktorom rozhoduje súd); uplatnenie jedného z uvedených nárokov nevylučuje uplatnenie aj druhého z nich.“ Dovolateľkou nastolená právna otázka patrí do ustálenej praxe dovolacieho súdu (R 28/2006).

19.1. Predmetnú právnú otázku riešil aj dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/136/2009 zo dňa 28. februára 2011, kde uviedol, že povinnosť správcu dane zaplatiť daňovému subjektu príslušný úrok z preplatku podľa § 63 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. v znení v tom čase účinnom nepredstavuje u žalobcu občiansko-právny nárok a tu (o tomto úroku) - ako sa celkom jasne zmienil i citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozhoduje správny orgán, prípadne súd v správnom konaní.

20. Dovolací súd má z uvedených dôvodov za to, že odvolací súd ani prvoinštančný súd nepochybili pri riešení nastolenej otázky, konštatuje, že vec správne právne posúdili svoje rozhodnutia aj dostatočne odôvodnili, pričom sa dostatočne vypořádali so všetkými dôležitými okolnosťami prejednávanej veci a dôsledne sa vypořádali aj s podstatnými argumentmi a námietkami strán sporu. Pri riešení predmetnej otázky sa odvolací súd neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je v časti namietajúcej vadu zmatečnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

22. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, žalovanej žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.